

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 347/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **VSŽ a. s.**, Južná trieda 97, Košice, IČO 45 887 012, zastúpenej advokátom JUDr. Ivanom Jurčišinom, Slovenská 69, Prešov, proti postupu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní sp. zn. VI/2Gd 334/19/1000, postupu Okresného úradu Prešov v konaní č. OU-PO-OVBP2/2019/8096/31525 a postupu obce Štrba v konaní č. 217/3261/2018-Kum takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. marca 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní sp. zn. VI/2Gd 334/19/1000, postupu Okresného úradu Prešov (ďalej aj „okresný úrad“) v konaní č. OU-PO-OVBP2/2019/8096/31525 a postupu obce Štrba v konaní č. 217/3261/2018-Kum. Sťažovateľka žiada zrušiť vydané rozhodnutia v predmetných veciach a túto vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovateľka ďalej žiada od porušovateľov nahradiť trovy konania do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

2. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka uviedla, že splnomocnenie pre advokáta doručí v lehote 7 dní od podania ústavnej sťažnosti. Plnomocenstvo pre advokáta bolo ústavnému súdu doručené 23. marca 2020. Z plnej moci vyplýva, že advokát sťažovateľky má sídlo na adrese Slovenská 69, 080 01 Prešov, zo sprievodného listu pripojeného k plnej moci vyplýva, že advokát má sídlo na adrese Mlynská 26, 040 01 Košice, a z údajov na webovom sídle Slovenskej advokátskej komory vyplýva, že ku dňu rozhodovania ústavného súdu by malo byť sídlo advokáta na adrese

Hrnčiarska 2A, Košice. Keďže adresy sídla advokáta sťažovateľky sa líšia, ústavný súd pri komunikácii so sťažovateľkou vychádza z adresy uvedenej v plnomocenstve, lebo je povinnosťou advokáta uviesť riadne adresu svojho sídla a v prípade jej zmeny túto zmenu aj ústavnému súdu oznámiť. Keďže z údajov uvedených na webovej stránke Slovenskej advokátskej komory vyplýva, že advokát sťažovateľky má elektronickú schránku, ktorej adresa je <ico://sk/31953344_20069>, ústavný súd v tejto veci aplikuje komunikáciu prostredníctvom elektronickej schránky.

3. Z ústavnej sťažnosti, napadnutých uznesení a pripojených príloh vyplývajú tieto skutkové okolnosti:

4. Sťažovateľka bola účastníkom stavebného konania, v ktorom Stavebný úrad obce Štrba (ďalej len „stavebný úrad“) rozhodnutím č. 217/3261/2018-Kum z 8. októbra 2018 (ďalej len „rozhodnutie stavebného úradu“) povolil stavebníkovi DEKABO, s. r. o., Rampová 2726/4, Košice, IČO 51 270 340, stavbu „*Apartmánový dom...*“ s určením podmienok uvedených v predmetnom rozhodnutí. Sťažovateľke bolo rozhodnutie stavebného úradu doručené na vedomie 29. októbra 2018 a sťažovateľka podala 13. októbra 2018 na poštovú prepravu odvolanie proti rozhodnutiu stavebného úradu. Stavebný úrad oznámil sťažovateľke, že odvolanie bolo podané oneskorene, pretože rozhodnutie stavebného úradu bolo doručené verejnou vyhláškou a nadobudlo právoplatnosť 8. novembra 2018.

5. Okresný úrad Prešov v postavení odvolacieho orgánu sa stotožnil s názorom stavebného úradu a konal ďalej vo veci bez toho, aby v otázke rozhodol „... *formálnym rozhodnutím (§ 59 ods. 2 správneho poriadku), podané odvolanie nezamietol a iba pripisom nám oznámil, že vec môže preskúmať v mimo odvolacom konaní.*“. Sťažovateľka uvádza [časť A) Skutkový stav – bod IV ústavnej sťažnosti], že v mimo odvolacom konaní (č. OU-PO-OVBP2/2019/8096/31525) odvolací orgán na konkrétne námietky sťažovateľky napádajúce rozhodnutie o vydaní stavebného povolenia konštatoval, že stavebný úrad a ani okresný úrad nemajú dôvod vypracovanú dokumentáciu spochybňovať z hľadiska jej bezpečnosti, mechanickej odolnosti, stability a jej vplyvu na okolitú zástavbu. Pretože odvolací orgán nezistil porušenie zákona pre postup podľa § 65 ods. 2 správneho poriadku, ponechal rozhodnutie stavebného úradu v platnosti.

6. Sťažovateľka podala 4. februára 2019 podnet na Krajskej prokuratúre v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“) na preskúmanie správnosti postupu obce Štrba. V tomto podnete sťažovateľka uvádza, že hoci stavebné konanie nie je právoplatne skončené, v mesiaci január 2019 sa začali búracie práce. Sťažovateľka zotráva na svojej argumentácii, že odvolanie proti rozhodnutiu stavebného úradu podala včas, pričom podľa jej názoru sa doručovanie formou verejnej vyhlášky používa len v prípade neznámych účastníkov, resp. účastníkov s neznámym pobytom, čo nie je prípad sťažovateľky. Krajská prokuratúra vec postúpila Okresnej prokuratúre Poprad (ďalej len „okresná prokuratúra“), a to z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti. Listom č. k. Pd 23/19/7706-10 z 12. apríla 2019 upovedomila okresná prokuratúra sťažovateľku o predĺžení lehoty z dôvodu, že príslušný spisový materiál bol postúpený krajskej prokuratúre.

7. Sťažovateľka podala 3. mája 2019 na krajskej prokuratúre podnet na podanie protestu prokurátora, a to z dôvodu, že postupom orgánov verejnej správy bolo porušené právo sťažovateľky na súdnu ochranu a existujúcou procesnou situáciou bola sťažovateľke odňatá možnosť uplatniť ochranu jej zákonných práv a oprávnených záujmov a preskúmanie zákonnosti postupov a rozhodnutí orgánov verejnej správy, a to podaním žaloby na súde. Sťažovateľka dôvodí tým, že

včas využila riadny opravný prostriedok – odvolanie, pričom odvolací orgán ani formálne nerozhodol o oneskorenosti tohto odvolania, čím porušil právo sťažovateľky na podanie žaloby na súde. Ďalej sťažovateľka poukazuje na to, že orgány verejnej správy v predmetnom konaní pochybili vo formálnoprávnych, ako aj hmotnoprávnych aspektoch posúdenia veci, pretože námietky sťažovateľky dôsledne nepreskúmali, pričom v podnete uvádza konkrétne nedostatky, ku ktorým malo v predmetnom konaní dôjsť. Krajská prokuratúra listom č. k. Kd 42/19/7700-16 z 30. septembra 2019 upovedomila sťažovateľku o spôsobe vybavenia podnetu z 3. mája 2019. Vo vzťahu k otázke oneskorenosti odvolania proti rozhodnutiu stavebného úradu krajská prokuratúra uviedla, že § 26 ods. 1 správneho poriadku normuje, že doručenie verejnou vyhláškou použije správny orgán v prípade, keď účastníci konania (alebo ich pobyt) nie sú správnemu orgánu známi alebo pokiaľ to ustanovuje osobitný zákon. Týmto osobitným zákonom je stavebný zákon pre takéto prípady, ako bol aj prípad sťažovateľky v danom stavebnom konaní. Inými slovami, krajská prokuratúra prezentuje svoj právny názor, že doručovanie verejnou vyhláškou je možné aplikovať nielen v prípade, ak sú účastníci konania správnemu orgánu neznámi, resp. nie je známy ich pobyt, ale aj v prípade, ak to ustanovuje osobitný zákon, v tomto prípade stavebný zákon, pričom to tak aj bolo. Ďalej z predmetného listu vyplýva, že podľa krajskej prokuratúry Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky postupoval zákonne, ak odvolanie sťažovateľky považoval za oneskorene podané a vybavil ho neformálnym spôsobom. Z uvedených dôvodov krajská prokuratúra podnet sťažovateľky odložila bez prijatia niektorého z opatrení, ktorými prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy.

8. Sťažovateľka následne podala listom z 3. septembra 2019 podnet na prešetrenie postupu podriadenej prokuratúry, a to generálnej prokuratúre, ktorá odpovedala sťažovateľke listom č. k. VI/2 Gd 279/19/1000-06 z 5. novembra 2019. Generálna prokuratúra identifikovala pochybenia v postupe okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry. Konkrétne išlo o to, že prokurátor krajskej prokuratúry požiadal svojho bezprostredne nadriadeného prokurátora o predĺženie lehoty na vybavenie podnetu sťažovateľky do 30. septembra 2019, ale sťažovateľku už o tejto skutočnosti písomne neupovedomil tak, ako mu to vyplývalo z § 35 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. A pochybenia sa dopustila i okresná prokuratúra, ktorá po tom, ako zistila, že na vybavenie podnetu je príslušný iný prokurátor, písomne sťažovateľku o tejto skutočnosti neupovedomila. V závere listu generálna prokuratúra uviedla, že podnet sťažovateľky prijíma a o spôsobe jeho vybavenia ju upovedomí v zákonnej lehote. Listom č. k. VI/2 Gd 334/19/1000-08 zo 16. januára 2020 oznámila sťažovateľke prokurátorka generálnej prokuratúry, že preskúmala obsah spisu krajskej prokuratúry vrátane meritórneho vybavenia predchádzajúceho podnetu sťažovateľky a na vec sa vzťahujúceho administratívneho spisu a došla k záveru, že nezistila dôvody na zaujatie iného stanoviska, než k akému dospela krajská prokuratúra v liste č. k. Kd 42/19/7700-16 z 30. septembra 2019. Zároveň prokurátorka generálnej prokuratúry uviedla, že pokiaľ ide o názor sťažovateľky, že stavebník začal s búracími prácami napriek absencii právoplatného rozhodnutia, tak 20. marca 2019 bol vykonaný štátny stavebný dozor a stavebný úrad zistil, že stavba je realizovaná v súlade s vydaným stavebným povolením.

II. Argumentácia sťažovateľky

9. Argumentáciu sťažovateľky v ústavnej sťažnosti možno zhrnúť takto:

10. Sťažovateľka dôvodí tým, že keďže jej pobyt (teda sídlo) je známy, tak rozhodnutie stavebného úradu jej nebolo doručené verejnou vyhláškou, ale poštovou prepravou, a pretože jej bolo doručené 29. októbra 2018, tak odvolanie podala včas, a teda rozhodnutie stavebného úradu nenadobudlo právoplatnosť.

11. Sťažovateľka ďalej argumentuje tým, že pokiaľ odvolací orgán dospel k záveru, že odvolanie bolo oneskorené, mal o tom rozhodnúť formou rozhodnutia, aby sa mohla sťažovateľka brániť súdnou cestou, a to proti názoru o oneskorenosti odvolania.

12. Pokiaľ ide o orgány prokuratúry, sťažovateľka dôvodí tým [časť A) Skutkový stav – posledný odsek v bode V ústavnej sťažnosti], že *„Teda zjavné porušovanie právnych predpisov v stavebnom konaní prokuratúra ako strážca zákonnosti nevyhodnotila, ale osvojila si stanovisko stavebných orgánov, ktorí už deklarovaným spôsobom porušili právne predpisy a z nich vyplývajúce naše práva v spojení s právom na preskúmanie veci súdom.“*

13. Sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy v konaní generálnej prokuratúry sp. zn. VI/2Gd 334/19/1000, v konaní okresného úradu č. OU-PO-OVBP2/2019/8096/31525, v konaní obce Štrba č. 217/3261/2018-Kum. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd *„... podľa §-u 25 Zákona č. 38/1992 Zb. o Ústavnom súde prijal sťažnosť na ďalšie konanie a po vykonaní potrebného dokazovania...“* vydal rozhodnutie, v ktorom vysloví porušenie ústavného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 46 ods. 1, 2 ústavy, zruší vydané rozhodnutia vo veci a túto vráti na ďalšie konanie a rozhodnutie.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Účelom konania o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je poskytnúť fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorá je sťažovateľom, ústavnosúdnu ochranu jej základných práv a slobôd zaručených ústavou alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Ústavný súd nie je oprávnený vykonávať revíziu nedostatkov konania pred inými orgánmi verejnej moci, ale jeho ústavou mu zverená právomoc mu umožňuje poskytnúť sťažovateľovi ochranu, a to pokiaľ sú rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah ústavne neudržateľné. Zo zásady subsidiarity vyplýva, že ústavnosúdnu ochranu základným právam alebo slobodám zaručeným ústavou alebo ľudským právam a základným slobodám vyplývajúcim z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, môže ústavný súd priznať len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Ako sa dá z podanej ústavnej sťažnosti vyvodiť, sťažovateľka dôvodí tým, že k zásahu do jej práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy došlo preto, lebo sa jej odňalo právo na súdnu ochranu, pretože správny orgán nerozhodol o jej odvolaní takou procesnou formou, proti ktorej by sa mohla riadne

brániť. Sťažovateľka vlastne poukazuje na to, že ak by jej odvolanie bolo formálnym rozhodnutím zamietnuté ako oneskorené, tak by sa mohla proti takémuto nepriaznivému rozhodnutiu brániť na správnom súde.

Sťažovateľka dospela k názoru, že k zásahu do jej základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy došlo preto, lebo odvolací orgán nerozhodol o jej odvolaní z 12. novembra 2018 zákonne, teda formou rozhodnutia, ktorým by bolo odvolanie zamietnuté, a preto sa obrátila podnetom na orgán prokuratúry, avšak neúspešne. Pokiaľ ide o názor sťažovateľky, že odvolací orgán mal o oneskorenosti odvolania rozhodnúť formálnym rozhodnutím, tak treba poukázať na to, že správny poriadok v znení účinnom do 31. decembra 2003 zveroval správny orgánom aj oprávnenie zamietat' oneskorené odvolanie, pretože dikcia § 60 správneho poriadku znela „Odvolací orgán je povinný preskúmať i oneskorené alebo neprípustné odvolanie z toho hľadiska, či neodôvodňuje obnovu konania alebo zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania; inak odvolanie zamietne.“. Zákonom 527/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 215/2002 Z. z., sa však v § 60 vypustili slová „alebo neprípustné“ a text za bodkočiarkou a bodkočiarka sa nahradila bodkou. To znamená, že odvolací orgán v roku 2018 nemohol vydať rozhodnutie o odmietnutí odvolania pre oneskorenosť, pretože sa riadil § 60 správneho poriadku v znení „Odvolací orgán je povinný preskúmať i oneskorené odvolanie z toho hľadiska, či neodôvodňuje obnovu konania alebo zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania.“. Z uvedeného dôvodu nepochybili ani orgány prokuratúry, ak postup odvolacieho orgánu vyhodnotili ako zákonný.

17. Sťažovateľka argumentuje v ústavnej sťažnosti aj tým, že keďže jej sídlo je stavebnému úradu známe, tak sa na ňu nevzťahuje doručovanie verejnou vyhláškou. Tu treba dodať, že sťažovateľka pri dôvodení § 26 ods. 1 správneho poriadku neberie do úvahy časť textu predmetného ustanovenia, a to „... alebo pokiaľ to ustanovuje osobitný zákon“. Teda aj v prípade, ak je pobyt (sídlo, adresa) účastníka konania správny orgán známy, tak ak to ustanovuje osobitný zákon, aj takémuto účastníkovi môže byť rozhodnutie doručené verejnou vyhláškou. V tomto smere je potrebné poukázať na list krajskej prokuratúry č. k. Kd 42/19/7700-16 z 30. septembra 2019, ktorým prokurátor krajskej prokuratúry upovedomil sťažovateľku o spôsobe vybavenia podnetu z 3. mája 2019, pričom na s. 3 tohto listu je výstižne vysvetlené, prečo bolo možné v tomto prípade aplikovať doručenie verejnou vyhláškou, a to s odkazom na § 61 ods. 4 a § 69 ods. 1 stavebného zákona.

18. Zo stavebného povolenia zverejneného formou verejnej vyhlášky na úradnej tabuli správneho orgánu a súčasne aj na elektronickej tabuli je zrejmé aj poučenie, podľa ktorého je posledný deň vyvesenia verejnej vyhlášky dňom jej doručenia. Ako je z prílohy 1 ústavnej sťažnosti zrejmé, písomné vyhotovenie verejnej vyhlášky bolo sťažovateľke doručené na vedomie 29. októbra 2018 (údaj na prezenčnej pečiatke). Aj keď na plynutie odvolacej lehoty v prípade stavebného povolenia oznámeného verejnou vyhláškou nemá vplyv to, či účastník konania nahliadal alebo nenahliadal na úradnú tabuľu správneho orgánu alebo na jeho webové sídlo, tak v tomto prípade prinajmenšom od 29. októbra 2018 sťažovateľka mala vedomosť o verejnej vyhláške, mohla sa nahliadnutím na úradnú tabuľu, resp. webové sídlo oboznámiť s dátumom jej vyvesenia, a teda by nemala žiadnu pochybnosť o tom, dokedy môže podať riadny opravný prostriedok. Zdôrazniť treba to, že správny orgán nemal ani žiadnu povinnosť osobitne písomne informovať sťažovateľku o dátume vyvesenia predmetného dokumentu na úradnej tabuli, resp. webovom sídle. Postup stavebného úradu nijako neukrátil sťažovateľku na jej právach. Rovnako tak aj odvolací orgán a orgány prokuratúry

postupovali zákonne, keď nedospeli k záveru o porušení práv sťažovateľky v konaní pred príslušným stavebným úradom.

19. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

20. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

21. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu, prípadne iného orgánu vykonávajúceho verejnomočenské oprávnenie, nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom príslušného orgánu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07). Ústavný súd preto dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti sťažovateľky a ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, čím stráca opodstatnenosť rozhodovanie o čiastkových návrhoch v nej obsiahnutých.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2021

Libor Duľa
predseda senátu